

18.11.2021

**ANKARA
TİCARET BORSASI
Basın Bürosu**

GÜNLÜK BASIN ÖZETLERİ

**18 Kasım 2021
Perşembe**

18.11.2021

RESMİ GAZETE'DE BUGÜN

18 Kasım 2021 Perşembe

YÜRÜTME VE İDARE BÖLÜMÜ

YÖNETMELİKLER

- Elektrik Piyasası Yan Hizmetler Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına İlişkin Yönetmelik
- Özelleştirme İdaresi Başkanlığı Uzmanlığı Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik
- Marmara Üniversitesi Üniversite-Sanayi İşbirliği Geliştirme Uygulama ve Araştırma Merkezi Yönetmeliği

TEBLİĞ

- Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 Sayılı Karara İlişkin Tebliğ (Tebliğ No: 2018-32/45)'de Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (No: 2021-32/64)

YARGI BÖLÜMÜ

DANIŞTAY KARARI

- Danıştay Vergi Dava Daireleri Kurulu Kararı (E: 2021/2, K: 2021/4)

Gübretaş fiyat yükselişi ve arz sıkıntısı dolayısıyla kazandığı ihalenin iptalini istedi

Gübretaş, Tarım İşletmeleri Genel Müdürlüğü (TİGEM) tarafından kimyevi gübre alımına ilişkin olarak 15 Eylül 2021 tarihinde yapılan ve sözleşmeye davet tebligatı aldığı ihalenin mücbir sebep gerekçesiyle iptal edilmesini talep etti. Şirket, ihale tarihi ile sözleşmeye davet tebligatının ulaştığı tarih arasında ulusal ve uluslararası piyasalarda meydana gelen olağanüstü fiyat yükselişleri ve yaşanan tedarik/arz sıkıntısı nedeniyle teklif şartlarının imkansız hale geldiğini belirtti. Şirketin bu talebi kabul edilmezken, şirkete 6 ay ihalelere katılma yasağı getirildi.

Küresel olarak ürün fiyatlarında yaşanan artışlar ve tedarik sıkıntısı şirketlerin planlamalarına etki etmeye devam ediyor.

Gübretaş, bu gerekçelerle kazandığı ihalenin iptal edilmesini istedi.

Şirketten Kamuyu Aydınlatma Platformu'na (KAP) yapılan açıklamada, Tarım İşletmeleri Genel Müdürlüğü (TİGEM) tarafından kimyevi gübre alımına ilişkin olarak 15.09.2021 tarihinde yapılan ihalede ekonomik açıdan en avantajlı teklif sahibi firma ile sözleşme imzalanamaması üzerine ekonomik açıdan en avantajlı 2. teklif sahibi Gübretaş'a 15.10.2021 tarihinde sözleşmeye davet tebligatı gönderildiği belirtilirken,

18.11.2021

ihale tarihi ile sözleşmeye davet tebligatının şirkete ulaştığı tarih arasında ulusal ve uluslararası piyasalarda meydana gelen olağanüstü fiyat yükselişleri ve yaşanan tedarik/arz sıkıntısı nedeniyle ihale koşullarını teklif şartları ile yerine getirmenin şirket açısından imkânsız hale geldiği ifade edildi.

Şirket bu durumun "aşırı ifa güçlüğü" doğurduğunu ve Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu 10. Madde kapsamında mücbir sebep değerlendirilerek ihalenin iptal edilmesi ve geçici teminat mektubumuzun iade edilmesi yazılı olarak talep etti.

Başvuru kabul edilmedi, 6 ay kamu ihalelerinden yasaklandı

Şirket, açıklamasında başvurunun TİGEM tarafından kabul edilmediği ve şirketin 6 ay süreyle kamu ihalelerinden yasaklanmasına dair kararın Resmi Gazete'nin 17.11.2021 tarihli nüshasında yayınlandığı belirtildi.

Karara karşı idare mahkemesinde yürütmenin durdurulması talepli iptal davası açılacak.

Şirket açıklamasında kamu kurumlarına yapılan ihaleli satışların, konsolide satışlar içindeki payının 2020 yılında yüzde 0,30, 2021 yılının ilk dokuz ayında ise yüzde 0,15 olarak gerçekleştiğini, bu nedenle sözkonusu altı aylık yasak kararının satışlar üzerinde önemli bir etkisi olmayacağını belirtti.

AB ormanlara zarar vererek üretilen ürünleri yasaklamaya hazırlanıyor

Avrupa Birliği (AB), orman alanların tahrip edilmesiyle üretilen soya, dana eti, palm yağı, tahta, kakao ve kahve gibi ürünlerin ithalatını engellemeye yönelik düzenleme teklif etti.

AB Komisyonu Kıdemli Başkan Yardımcısı Frans Timmermans ile AB Komisyonu Üyesi Virginijus Sinkevicius, Brüksel'de düzenledikleri basın toplantısında Avrupa Yeşil Mutabakatı çerçevesinde hazırlanan toprak stratejisi, ormansızlaşma ve atık yönetimini içeren düzenleme paketini tanıttı.

Pakete göre, AB piyasalarında satılan ürünlerin orman tahribatına neden olmaması sağlanacak.

AB ülkelerinde yer alan soya, sığır eti, palmiye yağı, tahta, kakao ve kahve ile deri, çikolata ve mobilya gibi türev ürünlerin ormansızlaşmaya katkı sağlamaması gerekecek.

Söz konusu ürünlerin AB piyasalarına getirenlerin gerekli özeni göstermesini sağlamak için katı kurallar uygulanacak.

Piyasaya sağlanacak söz konusu ürünlerin üretildiği arazinin coğrafi koordinatları toplanacak ve denetlenecek.

18.11.2021

AB Komisyonu, bu ürünleri üreten ülkeleri sınıflandıracak.

Atık yönetimine ilişkin teklife göre ise AB üyesi ülkelerin fakir ülkelere atık göndermesi zorlaştırılacak.

AB ülkelerinin plastik ve metal gibi çeşitli atıklarını OECD üyesi olmayan ülkelere göndermesi sınırlandırılacak.

Bu ülkelere atık sadece ülkenin atığı sürdürülebilir biçimde yönetecek imkanı varsa gönderilebilecek.

OECD ülkelerine gönderilen atıklar da gözlenecek. Atıkların bu ülkelerde ciddi çevre sorunlarına neden olması halinde gönderim geçici olarak durdurulacak.

AB dışına atık ihraç eden tüm şirketler, bunları alan tesislerin çevreye duyarlı biçimde faaliyet gösterdiğinden emin olacak.

Toprak stratejisine göre de toprağın daha sağlıklı olmasına yönelik çeşitli tedbirler uygulanacak.

Söz konusu düzenlemelerin yürürlüğe girmesi için Avrupa Parlamentosu (AP) ve üye ülkelerin onayı gerekiyor.

Toprak Mahsulleri Ofisi GM Güldal: Kamu zararında artış olacaktır

Toprak Mahsulleri Ofisi (TMO) Yönetim Kurulu Başkanı ve Genel Müdürü Ahmet Güldal, ofisin kamu zararının gelecek yıla göre artış göstereceğini söyledi.

Toprak Mahsulleri Ofisi (TMO) hububat ithalatı çalışmalarına devam ederken, yükselen kur da ofisin ithalat maliyetleri üzerinde baskı yaratıyor.

Bloomberg HT'de yayınlanan Tarım Analiz programına konuk olan Toprak Mahsulleri Ofisi (TMO) Yönetim Kurulu Başkanı ve Genel Müdürü Ahmet Güldal, ofisin kamu zararının gelecek yıla göre artış göstereceğini söyledi.

Bloomberg HT Tarım Editörü İrfan Donat'ın sorularını yanıtlayan Güldal, "Bunlar hesaplanıyor ve göze alınıyor. Ekmeğe giden yolculukta, un maliyetleri bizim için önemli, malum ekmekteki yüzde 33'lük pay sadece undan kaynaklanıyor. Un fiyatlarının makul seviyede tutulmasını sektörle beraber iyi şekilde yönettik" diye konuştu.

Güldal yayında şunları söyledi: Bu yıl da programınızı yaptık, sektörle mutabık kaldık. Eylül-Ekim aylarında 50 kg'lık ekmeçlik un çuvalının satış fiyat ortalaması 160 ila 170 TL arasında değişti. İşletmelerin verdikleri taahhüde göre buğday arzı yapıyoruz ve sonucu da belgelemelerini istiyoruz. Belgelerini sunanlar tekrar yararlanabiliyor. Piyasa gelişmelerinden sonra revize ettik 185-195 lira aralığında un çuvalı olacak

18.11.2021

şekilde duyurularımızı yaptık. 416 bin ton ekmeklik buğday satışı açmıştık. Talepler doğrultusunda 100 bin ton daha ilave ettik. Bir işletme makul fiyat sunma kaydıyla bize taahhütte bulunmak kaydıyla tahsis miktarı fiili tüketiminin yüzde 60'ına varan miktarda. Bu da paçal maliyetlerini paylaşma noktasına geliyor. Bu senede zorlanarak da olsa başaracağımıza inanıyorum. Unda artışlar olacaktır ama devletin katlanmış olduğu yükün tüketiciye yansımaması için bunlar yapılması gerekiyor.

ATO Başkanı Baran'dan genç girişimcilere çağrı: Güçlerinizi birleştirin

Ankara Ticaret Odası (ATO) Başkanı Gürsel Baran, dünyada ticaret yapma şeklinin değiştiğini belirterek, "Ufak paralarla ticaret yapma imkânımız kalmadı. Gelin bir iş yeri açıp, girişimcilik teşebbüsünde bulunurken güçlerimizi birleştirelim. Önemli sermayelerle bu arenaya çıkmamız lazım." dedi.

Ankara Ticaret Odası (ATO) koordinatörlüğünde TOBB Ankara Genç Girişimciler Kurulu tarafından düzenlenen "Ankara Girişimcilik Zirvesi 2021" etkinliğinde konuşan ATO Başkanı Gürsel Baran, dünyanın koronavirüs salgını nedeniyle çok zor bir süreçten geçtiğini ancak şu anda durumun biraz daha iyiye gittiğini söyledi.

Önceden açılışlara, kongrelere, düğünlere ve toplantılara yetişemediklerini ifade eden Baran, artık yavaş yavaş toplantı ve fuarların başladığını bildirdi.

Baran, yakın zamanda katıldıkları gıda fuarında, 13 holden birinin Türk girişimcilere ait olduğu bilgisini vererek, şöyle konuştu: "Dünyanın en büyük gıda fuarında ağırlığımızı hissettirdik. Türkiye adına önemli bir gösteriydi. Girişimcilik çok önemli, buna çok ihtiyacımız var. Gençler bizim geleceğimiz. Sizlerin ufkuna ihtiyacımız var. Günümüz dünyasında artık ticaret de değişiyor. Ufak paralarla ticaret yapma imkanımız kalmadı. Gelin bir iş yeri açıp, girişimcilik teşebbüsünde bulunurken güçlerimizi birleştirelim. Önemli sermayelerle bu arenaya çıkmamız lazım.

18.11.2021

Sorunlarınızla problemlerinizle ilgili atılması gereken adımları atma gayretinde olunuz. Lütfen sorunlarınızı bizlere iletin."

"Şu anda girişim yapmanın tam zamanı"

Habitat Derneği Yönetim Kurulu Başkanı Sezai Hazır da salgın ve kriz dönemlerinin toplumda umutsuzluğun geliştiği zamanlar olduğunu fakat girişimciler için yeni fırsatlar ve heyecanlar barındırdığını dile getirdi.

Salgının herkesi çok etkilediğini vurgulayan Hazır, disiplinler arası çalışma, inovatif yaklaşım ve küresel iş birliklerinin çok daha anlamlı olduğu bir döneme girdiklerini anlattı.

Girişimcilik zirvesi kapsamında 300'den fazla etkinlik yaptıklarına dikkati çeken Hazır, şunları kaydetti: "Türkiye'nin her yerinde girişimcilik etkinliği yapılıyor. Şu anda girişim yapmanın tam zamanı. Her yıl Dünya Girişimcilik Kongresi yapılıyor. 100'den fazla ülkenin katıldığı, 7 binden fazla kurumun bir araya geldiği kongre önümüzdeki mart ayında Suudi Arabistan'da yapılacak. Ben inanıyorum ki kongrede Türkiye olarak fark yaratacağız. Ciddi anlamda Türkiye'nin lansmanı yapılacak. Dünyadaki girişimcilik ekosisteminde olmamız gereken yerde olacağız diye düşünüyorum. Bu vesileyle yeni çalışma biçimleri ve anlayışların üzerine eğilmemiz gerekiyor. Gelecek, dijital kaslarını güçlendiren, yeni çalışma ortamları ve biçimlerine hazır olan kurumlar ve bireyler üzerinde yükselecek."

Erdoğan: Faizi savunanla beraber olmam

Cumhurbaşkanı Erdoğan, bugünkü grup toplantısında; ekonomi yönetimi, parti teşkilatı ve iş dünyasına 'faiz' mesajı verdi. "Beraber yürüdüğümüz arkadaşlarımızdan faizi savunanlar, kusur bakmasınlar. Bu yolda faizi savunanla beraber olmam" diyen Erdoğan, TÜSİAD'ı da eleştirerek "Türkiye'nin en büyük iş adamlarıymış, bize istediğiniz kadar sallayın tutmaz" ifadelerine yer verdi.

Cumhurbaşkanı ve AK Parti Genel Başkanı Recep Tayyip Erdoğan, haftalık olağan grup toplantısında 'düşük faiz' mesajını yineledi. 'Faizin sebep, enflasyonun netice olduğu' söylemini tekrarlayan Erdoğan "Faiz belasını bu milletin sırtından kaldıracamız" diye konuştu.

Erdoğan, sözlerini şöyle sürdürdü; "Milleti faize ezdiremeyiz. Bu görevde olduğum sürece faizle mücadelemi sürdüreceğim. Beraber yürüdüğümüz arkadaşlarımızdan faizi savunanlar, kusur bakmasınlar. Bu yolda ben, faizi savunanla beraber olamam, olmam.

"Bunlar nasıl işadami?"

Konuşmasında iş dünyasını da eleştiren Cumhurbaşkanı Erdoğan, "Biz işadamlarımıza diyoruz ki, sen düşük faizle kredi istiyordun, hadi gel al, niye almıyorsun? Ben bu işadamlarını da anlamıyorum. Sonra bir araya geliyorlar, TÜSİAD'ı, vesairesi yüksek faizden bahsediyorlar. Siz nasıl insanız? Sen

işadamiysan, yatırımdan yanaysan, buyurun işte size kredi, düşük faizle, hadi alın krediyi ve yatırımı yapın, ben sizden yatırım istiyorum, istihdam istiyorum, üretim istiyorum, ihracat istiyorum, hadi gelin bunları yapın. O zaman kaçıyorlar. Bunlar nasıl işadami? Türkiye'nin en büyük işadamlarıymış, ondan sonra bize sallıyorlar. İstedığınız kadar sallayın tutmaz. Bu ülkeyi kalkındırmak için hangi kuruluş olursa olsun, TÜSİAD'ı, vesaire dürüst olacaksınız. Sıkıştığınız zaman hemen kapıyı çalacaksınız, işi yoluna koyduktan sonra kalkıp iktidara sallayacaksınız. Yok öyle 25 kuruşa simit" diye konuştu.

"Bırakın TCMB bağımsız olarak kararını versin"

Erdoğan grup toplantısı sonrası medya mensuplarının Merkez Bankası faiz kararıyla ilgili sorusuna karşılık olarak "Bırakın da TCMB bağımsız olarak kararını versin" yanıtını verdi.

Kimi kastetti?

'Birlikte yol yürümem' diyerek işaret ettiğiniz somut taraflar var mı?' sorusu üzerine Erdoğan: 'Anladığınıza göre...' yanıtıyla yetindi.

Dolarda yeni rekor

Yarıncı faiz kararı öncesinde dolar/TL yükselişine devam ediyor. TCMB'den perşembe günü faiz indirimi beklentisi ve ABD tarafındaki verilerin iyi gelmesi sonrası güçlenen dolar endeksi TL'de kaybın devam etmesine neden oluyor. Zirveden satışlar gelse de düzeltme denemelerinin sınırlı kaldığı dolarda gün içi rekorlar sürüyor. Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın açıklamalarının ardından yükselişin yeniden hızlandığı görülürken, dolar/TL, 10,56 seviyesine ulaştı. Kur hızlı yükselişin ardından 10,45 seviyelerine geriledi.

CHP lideri Kılıçdaroğlu, Akşener'i ziyaret etti

CHP Genel Başkanı Kılıçdaroğlu, İYİ Parti lideri Akşener'i ziyaret etti. 1 saat süren görüşmenin ardından iki genel başkan ortak açıklamada bulundu. Ekonomide çok ağır bir tablo olduğunu öne süren her iki lider de Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın acil seçime gitme kararı alması çağrısında bulundu. Kılıçdaroğlu, "Bir an önce Türkiye'nin seçime gitmesi gerekiyor. Yazıktır günahdır. Toplumun hangi kesimine sorarsanız sorun, esnaf, çiftçi, emekli, memur, işçi, apartman görevlisine sorun her yerden feryat çıkıyor" derken Akşener de, "Seçimden başka yapacak çare yok. Geçen sene Kurban Bayramıydı sanırım, ağır krizle dış politikada ağır krizde karşı karşıya kaldığımız dönemde memleket masasını topla demiştim. Görüşlerimizi alın, devlet olarak ortak tutum alalım demiştim. Aslında bugün çağrıyı yapmam lazım ama o günden ağzım yandığı için, inanılmaz hakarete uğradım. Artık yolun sonu görünmüştür" ifadelerini kullandı.

CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu, İYİ Parti Genel Başkanı Meral Akşener'i ziyaret etti. 1 saat süren görüşmenin ardından iki genel başkan ortak açıklamada bulundu.

"MUTFAKLARDA YANGIN VAR"

Açıklamasında, "Mutfaqlarda yangın var, Türk Lirası olağanüstü değer kaybediyor fakat çözüm üretecek organ yok" diyen CHP lideri Kılıçdaroğlu şunları kaydetti:

"Normalde Merkez Bankası'nın fiyat istikrarıyla uğraşması gerekirken, işlerini bırakmış TL'nin değer kaybetmesi, dövizin yükselmesine seyirci olarak bakan kurum. Yasal olarak fiyat istikrarıyla yetkilendirilen bir kurum nasıl olup da seyirci pozisyonunda kalabilir. 128 milyar lirayı buharlaştırdılar, nereye gittiği belli değil. Bütün bunlara karşı bizim sorumluluğumuz var. Bu gidişe seyirci kalmak doğru değil.

"DÖVİZ YÜKSELİNCE SEYİRCİ KALİYORLAR"

Çözüm üretsinler, ekonominin gidişi konusunda bir şeyler söylesinler, TL'nin erimesini nasıl eritecekler, birisi çıksın açıklama yapsın diyoruz, karşımızda duvar var. Bizler de sorumluluk hisseden genel başkanlar olarak bir araya geldik. Sonunda bütün fatura sokaktaki vatandaşa çıkıyor. Saraydakilerin keyfi yerinde. TL eriyor, döviz yükselince seyirci kalıyorlar, gidişat konusunda nasıl çözeceksiniz sorduğumuzda karşımızda duvar var.

TL eridikçe Türkiye ekonomik standartların tamamen altında, yoksul bir ülke görünümüne kavuşmuş olacak, daha doğrusu o görünüme sahip olan bir ülke karşımıza çıkıyor. Fabrikaları, kurumları ucuzlamış, çok daha düşük dolarla tamamının satın alınacağı algısı ortaya çıkmış.

"BİR AN ÖNCE SEÇİME GİDİLMELİ"

Böyle zırvalıklarla, saçmalıklarla ekonomi yönetilemez. Kendilerine çağrı yapıyoruz; yönetemediğinizi biliyoruz, Merkez Bankası'nın ya müdürü ol çık açıklama yap, ya da müdahale etmeyi doğru bulmuyorum diyorsan müdahale etme. Koskoca bir kurum sadece Türkiye'de değil dünyada itibarsızlaştırıldı. Kendisine açık ve net çağrıda bulunuyorum; yönetemiyorsun, milletin sırtına daha fazla yük yükleme.

Bir an önce Türkiye'nin seçime gitmesi gerekiyor. Yazıktır günahtır. Toplumun hangi kesimine sorarsanız sorun, esnaf, çiftçi, emekli, memur, işçi, apartman görevlisine sorun her yerden feryat çıkıyor. Gecikilen her gün topluma maliyeti arttırıyor. Bir zam yağmurudur geliyor. Ülkemizi, insanını seven, sorunların kısa sürede çözülmesi için çaba harcamayı kendisine görev edinen bir siyasal anlayışla çağrımızı yapıyoruz; ülkeyi yönetemiyorsunuz, yazıktır, günahtır. Bir an önce seçime gidin, yeni bir hükümet gelsin, doğru dürüst bu ülke yönetilsin.

Sayın genel başkanımızla ve arkadaşlarıyla görüştük. İYİ Parti'nin iyi bir ekonomi kurmayı var bizim de iyi bir ekonomi kurmayımız var. Dolayısıyla gidişatı paylaştık. Hepinize teşekkür ederim değerli arkadaşlar."

AKŞENER: BÜYÜK BİR EKONOMİK SORUNLA KARŞI KARŞIYAYIZ

İYİ Parti Genel Başkanı Akşener de açıklamasında şunları kaydetti:"Sayın genel başkanımız ve arkadaşlarının partimize ziyaretinden büyük bir memnuniyet duyduğumu ifade etmek isterim. Tencerenin kaynamadığı, üniversite mezunu çocuklarımızın garsonluk yapmak üzere Kanada, Avustralya'ya gitmek için uğraştığı, tencere kaynamayan dertlerini kulağıma anlattıklarını, esnaf esnaf, il, il yaptığım gezilerde bu ekonomik tabloyu bizatihi yerinde görmüş şahıs olarak, şu anda ekonomik tablonun vatandaşlarımızı etkilediğini, bu şahsın bu partili

cumhurbaşkanlığı sistemin yere çaktığı, büyük bir ekonomik problemle; yani fakirlik, yoksulluk anlamında bir problemle karşı karşıya olduğumuzu, ekonomisi iyi olmayan devletlerin bağımsızlığın da kuvvetli olmayacağını bilen insanlar olarak biz vatandaşlarımıza bir çare gösterebilir miyiz, ekonomi kurmaylarımızın bir araya gelip, doların 10.50 olduğu, dolarla maaş almıyorum banane diyebilen 5-10 maaşlı saray danışmanlarına söyleyecek sözümüz yok.

Bu ithalat, ihracat, besici, sanayi, esnafı üreten herkesi etkilediğini ve elektrik faturalarından zaten bizar olan işletme, esnaf ve evlerin bu kışı nasıl geçireceğini, ısınma probleminin ciddi bir şekilde karşımızda durduğunu, İstanbul merkezli Türkiye genelinde yaptığımız yoksulluk araştırmasında yoksulluğun öyle böyle değil çocukluğumuzu bodurluğa ittiğini ve buna karşılık ekonomi kitabı yazıp, onunla övünen ve devleti kendinin gören bir kişinin kararına, hislerine, duygularına, bilgisine, görgüsüne bağlı hükümet sisteminin Türkiye'yi getirdiği nokta ortada.

"ACİL SEÇİM ÇAĞRISINA KATILYORUM"

Öncelikle vatandaşlarımızın derdine çözümleri üretip, bir araya gelip acil çözüm reçetelerini ortaya koyup, kamuoyuyla paylaşıp, bizim çözüm önerilerimiz miri mal, kamu malı, alıp keşke kullansalar, ama bu konuda ekonomi kurmaylarımızın bir araya gelmesine karar verdik. Sayın Kılıçdaroğlu'nun teklifini sevinçle karşıladığımızı belirtmek isterim. Diğer siyasi partilerimizin de katılım göstermeleri halinde büyüterek sistemi götürmemiz mümkün.

Sayın genel başkanımızın acil seçim çağrısına katılıyorum. Seçimden başka yapacak çare yok. Geçen sene Kurban Bayramıydı sanırım, ağır krizle dış politikada ağır krizde karşı karşıya kaldığımız dönemde memleket masasını topla demiştim. Görüşlerimizi alın, devlet olarak ortak tutum alalım demiştim. Aslında bugün çağrımı yapmam lazım ama o günden ağızım yandığı için, inanılmaz hakarete uğradım. Artık yolun sonu görünmüştür. Daha fazla yıkım, yoksulluk, yoksunluğa eğitim konusunda hocamızın, uzman arkadaşımızın Eğitim Politikaları Komisyonu'na gönderdiği bana verdiği raporu okudum. Yoksulluğun yanında yoksunluk.

"GIDA BULAMAMAYA DOĞRU GİDEN AĞIR BİR SORUN VAR"

Gıda bulamamaya doğru giden, eğitime erişememe konusunda ağır problemle karşı karşıyayız. 1 yıl sonra hepimizin görüp eyvah diyeceğimiz konu bu. Seçimin hür ve bağımsız bir biçimde, tarafsız biçimde seçimlerin yapılıp, milletimizin kimi tercih ediyorsa ona saygı duymanın yolunu açıp, seçimlerin yapılması lazım. Ziyaretleri için sayın Kılıçdaroğlu'na teşekkür ediyorum."

SORULAR VE YANITLAR

(Merkez Bankası'nın yarın vereceği faiz kararı) Kılıçdaroğlu: "Bu millete acıyın bari. Kitabını yazdım diyor bu işin. Sen bırak kitabı milletin defterini dürdün sen. Kış geliyor, yol yöntem öneriyoruz, hala Merkez Bankası'na müdahale ediyor. Al doğrudan Merkez Bankası'nı kendine bağla. Merkez Bankası'nın, Türkiye'nin itibarını

sıfırladılar. Doları olan kazanıyor, TL'ye sahip olan kaybediyor. Bunların ülkeyi yönetme kapasiteleri yok. Bir an önce izzetü ikbal ile bab-ı hükümetten çekilsinler."

Akşener: "Sayın Erdoğan'ın yaptığı konuşmayı izleyemedim. Arkadaşlar birazını söylediler. Gördüğüm şey şu; Merkez Bankası Başkanı yazlık ve kışlık olarak değiştiği için ömrünü doldurmuş görünüyor. Sayın Elvan'ı umarım istiskal etmeden kenara koyar. O yapının içinde dürüst bildiğimiz insandır sayın Maliye Bakanı. Bütün kurumları insanların şahsında yerle bir eden partili cumhurbaşkanımız var. Eğer ilkeler bir şahsa bağlıysa, hukukun dışında ben ne dersem o olur mantık var ise, sayın Erdoğan'ın konuşmalarını yadırgamam mümkün değil. Kendisi enflasyon sonuçtur üzerinden Nobel'e aday gösterilecek. Bir ülke nasıl batırılır diye umarım o da Nobel'e aday gösterilir. Parası pul olmuş, dünyada itibarı zedelenmiş, yolsuzlukta marka olmuş bir ülke haline getirilmiştir. Söylediklerini bu çerçeveden okunduğu zaman hiç şaşırtıcı tarafı yok."

(Siyasette yüzde 50+1 tartışması) Kılıçdaroğlu: "Hangi oranı getirirlerse getirsinler bu millet bunlardan bıktı. 50+1, 20+1 neyi getirirlerse getirsinler. Ülkeyi yönetemedikleri herkes biliyor. Seçimle gelen AK Parti milletvekilleri vatandaşın arasına giremiyor. Efendim tebdil-i kıyafetle gezeceklermiş. Hangi çağda yaşıyoruz? Vatandaşın bir derdini dinle bakalım, öfkesini gör bakalım. Biz ona iyilik yapıyoruz aslında. Seçim yap bir an önce diyerek iyilik yapıyoruz."

Akşener: "Bu sorunun muhatabı şahsım değil. Bütün bunların arka planında şu örnekle seçilemeyeceklerini gören bir siyasi iktidarın hangi yolu açıp kendine bir tekrar seçim kazandırabilirim endişesi var. Anahtar kelime; endişe. Yer Kaman, gündüz pazarı var. Bir profesör arkadaşım iş yapmak, sosyal sorumluluk projesi için çalışmaya gitti. Ses kaydı var. Bir taksiye bindi. Şoföre bir şeyler sordu. Şoförün cevabı: Hocam bugün Kaman'ın pazarı, sabahtan şu saate kadar kazandığım para 50 TL. Bunun 30 TL'sini 30 yaşında işsiz oğluma vereceğim, 20 TL ise ben geçineceğim. Hocam 5-10maşlılar var, zehir zıkkım olsun. Yer Tokat. Başı örtülü hanımefendi diyor ki, söyleyin onlara söyleyin 2 bin liralık başına eşarp bağlayanlara söyleyin, başında tülbent var. Benim emekli maaşım 1500 TL. Ben nasıl geçineceğim. İnşallah aracılığınızla devletin şahsı bunları duyar."

Cumhurbaşkanı Erdoğan: İspanyol bankasının açıklamaları Türkiye'ye güvenin göstergesidir

Cumhurbaşkanı Erdoğan, "Avrupa Birliği'nin artık ülkemizle ilişkilerine stratejik bakış açısıyla bakması ve somut adımlar atması gerekiyor. Gümrük birliği güncellenmeli ve vize muafiyeti konusunda adımlar atılmalıdır." dedi.

Türkiye-İspanya Hükümetlerarası 7. Zirvesi, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan ve İspanya Başbakanı Pedro Sanchez başkanlığında yapıldı.

Erdoğan ve İspanya Başbakanı Sanchez, zirvenin ardından ortak basın toplantısı düzenledi.

Cumhurbaşkanı Erdoğan burada yaptığı konuşmada özetle şunları söyledi;

"600'dan fazla İspanyol şirketin Türkiye'deki yatırımlarından memnuniyet duyuyoruz. Güvenilir ortakları Türkiye'ye daha fazla yatırım yapmaya çağırıyorum. İspanyol bankası BBVA tarafından yapılan açıklamalar Türkiye'ye olan güvenin en somut göstergesidir.

İspanya ile uçak gemisi yaptık, şu anda denize indirmiş vaziyetteyiz. Bunun çok daha büyüğünü İspanya ile yapalım istiyoruz.

Avrupa Birliği'nin artık ülkemizle ilişkilerine stratejik bir bakış açısıyla yaklaşması ve somut adımlar atması gerekiyor."

İspanya Başbakanı Sanchez, ise "İspanya ve Türkiye ikili ilişkileri olağanüstü bir düzeye ulaştı" ifadesini kullandı.

Türkiye ile İspanya arasında 6 anlaşma imzalandı

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan ve İspanya Başbakanı Pedro Sanchez huzurunda iki ülke arasında 6 anlaşmaya imza atıldı.

Beştepe'de Türkiye-İspanya Hükümetlerarası 7. Zirvesi'nin ardından çeşitli anlaşmalar imza altına alındı.

Bu kapsamda iki ülke arasında, "Türkiye Cumhuriyeti Tarım ve Orman Bakanlığı ile İspanya Krallığı Ekolojik Dönüşüm ve Demografik Sınama Bakanlığı Arasında Su Alanında İşbirliğine Dair Mutabakat Zaptı", Tarım ve Orman Bakanı Bekir Pakdemirli ile İspanya Hükümet Başkanı Üçüncü Yardımcısı ve Ekolojik Dönüşüm ve Demografik Sınama Bakanı Teresa Ribera Rodriguez tarafından imzalandı.

"Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu ile İspanya Krallığı Bilim ve Yenilik Bakanlığı Arasında Kutup Bilimlerinde ve Lojistiğinde İşbirliği Hakkında Mutabakat Zaptı"nı, Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mustafa Varank ile İspanya Dışişleri, AB ve İşbirliği Bakanı Jose Manuel Albares Bueno imzaladı.

"Türkiye Cumhuriyeti İçişleri Bakanlığı Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı ile İspanya Krallığı İçişleri Bakanlığı Sivil Koruma ve Acil Durum Genel Müdürlüğü Arasında Afet ve Acil Durum Yönetimi Alanında Mutabakat Zaptı", İçişleri Bakanı Süleyman Soylu ve İspanya İçişleri Bakanı Fernando Grande-Marlaska Gomez tarafından imza altına alındı.

"Türkiye Cumhuriyeti Gençlik ve Spor Bakanlığı ile İspanya Krallığı Kültür ve Spor Bakanlığı Arasında Spor Alanında İşbirliği Mutabakat Zaptı"nı, Gençlik ve Spor Bakanı Mehmet Muharrem Kasapoğlu ile İspanya Dışişleri, AB ve İşbirliği Bakanı Jose Manuel Albares Bueno imzaladı.

"Türkiye Cumhuriyeti Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı ile İspanya Krallığı Ekolojik Dönüşüm ve Demografik Sınama Bakanlığı Arasında Yenilenebilir Enerji ve Enerji Verimliliği Alanında Mutabakat Zaptı"na, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Fatih Dönmez ve İspanya Hükümet Başkanı Üçüncü Yardımcısı ve Ekolojik Dönüşüm ve Demografik Sınama Bakanı Teresa Ribera Rodriguez imza attı.

"Türkiye Cumhuriyeti Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı ile İspanya Krallığı Hükümet İkinci Başkan Yardımcılığı ve Çalışma ve Sosyal Ekonomi Bakanlığı Arasında Çalışma ve İstihdam Alanlarında İşbirliği Hakkında Niyet Beyanı"nı da Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Vedat Bilgin ve İspanya Hükümet Başkanı İkinci Yardımcısı ve Çalışma ve Sosyal Ekonomi Bakanı Yolanda Diaz Perez imzaladı.

Beş vekilin dokunulmazlık dosyası TBMM'de

CHP'li Özgür Özel'in de arasında bulunduğu 5 vekilin dokunulmazlık dosyaları, TBMM'ye sunuldu.

İki CHP'li, üç HDP'li milletvekiline ait Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Cumhurbaşkanlığı Tezkereleri, Meclis Başkanlığı'nca "Gelen Kağıtlar" listesinde yayımlanarak Anayasa ve Adalet Komisyonu Üyelerinden Kurulu Karma Komisyona havale edildi.

CHP'li Özgür Özel'in yanı sıra CHP İstanbul Milletvekili Aykut Erdoğan, HDP Adana Milletvekili Kemal Peköz, HDP Mersin Milletvekili Fatma Kurtulan ile HDP Mardin Milletvekili Pero Dundar'ın da fezlekeleri Karma Komisyon'a sevk edildi.

Bakalım ne diyecekler!

Alaattin AKTAŞ

18 Kasım 2021 Perşembe

✓ **Merkez Bankası'nın bugünkü toplantıda faizi 1 puan aşağı çekmesi bekleniyordu ki indirim Erdoğan'ın açıklamasıyla ucu açık hale geldi. Artık faiz bugün çok daha fazla indirilse bile şaşırtıcı olmayacak.**

✓ **Köşemizde zaman zaman yer verdiğimiz "Faiz yüzde 1'e indirilseydi" başlıklı bir senaryomuz var. Bu gidişle bizim senaryo gerçeğe dönüşecek...**

Hani futbol maçları için üç ihtimalli denir ya; ama bir taraf dünya şampiyonu, diğer taraf kupaya ilk kez katılmış bir takımsa şampiyonun galip gelmesine yüzde 95, beraberliğe yüzde 4, zayıf takımın galibiyetine yüzde 1 ihtimal verilmesi gibi bir durum olur ya... Sonra bu ihtimaller gol sayısına göre artar da artar ya... Merkez Bankası Para Politikası Kurulu'nun bugünkü toplantısında da kağıt üstünde böyle bir durum var, yani üç ihtimal söz konusu. Merkez Bankası faizi artırır, sabit tutar, azaltır; teoride üçü de mümkün.

Ama bugün için kimse Merkez Bankası'ndan faiz artırımını beklemiyor. Hatta faizin sabit tutulması bile beklenmiyor. Tek ihtimal var; faizin indirilmesi. İşte bu aşamada gol sayısına göre tahminler çeşitleniyor. Faiz ne kadar indirilir, bu tahmin edilmeye çalışılıyor.

Biz öyle 0.25, 0.50 ya da 0.75 puan gibi bir anlamda küsuratlı bir indirimin söz konusu olacağını sanmıyoruz. Hem "Ağanın eli tutulmaz", yapmışken daha işe yarar bir indirim yapılmalı. Dolayısıyla indirim olursa eğer, bu en az 1 puan olacaktır.

Geçenlerde de yazdık; ekim ayı PPK toplantısı sonrası yapılan açıklamada kasım ve aralık toplantılarında ekimdeki gibi bir faiz indirim alanı kalmadığı ifade edilmişti. Dolayısıyla kasım ve aralıkta 1'er puan indirim beklenebilir.

Söylenecekleri merak ediyoruz

Çok önemli olduğu için değil bu merakımız, ne söylenebileceğini düşünüyor, düşünüyor; bir şey bulamıyor, sonra da, “Acaba Merkez Bankası nasıl bir gerekçe yaratacaktır” diye kafa yoruyoruz işte.

Pek ihtimal verilmiyor ama faiz sabit tutulsa, “Geçen ay faiz indirirken bu duruma gelineceğini bilmiyor muydun da faiz indirimine gittin ve ortalığı karıştırdın, aklın başına yeni mi geldi” denilecek?

Geçen ay faiz indirilirken enflasyondaki artışın geçici unsurlardan kaynaklandığı ileri sürülmüştü. Bu unsurlar kaç zamandır geçici değil ya, artık şimdi tümüyle kalıcı hale geldi; örneğin kur artışı, örneğin enerji fiyatları. Şimdi faiz bir kez daha indirildiğinde kur artışı kaynaklı enflasyon iyice pekişmiş olmayacak mı, elbette bu da sorulacak.

Merkez Bankası'nın bugün ne karar verirse versin yapacağı açıklamada neler söyleyebileceğini merak ederken bir fıkra geldi aklımıza... Herkesin gözü önünde bir cinayet işlenmiştir. Onlarca tanık vardır; cinayeti işleyen suçunu itiraf etmektedir ama avukat tutmak için de ısrarcıdır. “Ne yapacaksın avukatı, işte her şey ortada” diyenlere verdiği yanıt ilginçtir:

“Biliyorum, her şey ortada, işte ben de o yüzden avukatın beni nasıl savunacağını, ne söyleyeceğini merak ediyorum ya...”

Biz de aynı durumdayız. Her ne kadar cinayeti biz işlemedikse de, ekonomiyi bu hale getirenlerin alacakları kararı nasıl savunacaklarını fena halde merak ediyoruz.

O yüzden bekliyoruz, “Bakalım ne diyecekler” diye...

Erdoğan konuşunca durum netleşti

Yazının giriş bölümünü Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın Meclis'teki konuşmasından önce kaleme almıştık. Erdoğan partisinin grup toplantısında öylesine net bir çizgi çektiki ki, Merkez Bankası'nın bugün faizi sabit tutmak gibi bir şansı hiç mi hiç kalmadı.

Erdoğan, “Anlayan anlar, anlamayan anlamaz. Faizi savunanlarla beraber olmam, olamam” dedi ve bu konuşma öncesi 10.45'e kadar çıkıp sonra 10.35'e gerileyen dolar, bir anda 10.56'ya tırmandı. Dolar daha sonra 10.44'e kadar geriledi, ancak akşam üzeri yeniden artışa geçip 10.65'i zorlamaya başladı.

Bu arada biraz da Merkez Bankası'nın geçen ayki açıklamasında yer verdiği “İndirim için fazla alan kalmadı” ifadesinden yola çıkarak bugünkü faiz indirimini 1 puan olarak beklediğimizi belirtmiştik. Ancak Erdoğan'ın çok keskin bu çıkışından sonra artık faiz indiriminin ucu açık; indirim 1 puandan çok daha fazla olabilir.

18.11.2021

Senaryomuzu gerçek yapacaklar, ne mutlu bize!

Köşemizde zaman zaman bir senaryoya yer veriyoruz. Son olarak da 18 Ekim’de yazmışız.

Merkez Bankası bir gece aldığı kararla faizi yüzde 1’e indiriyor ve Türkiye artık faiz belasından kurtuluyordu. Hani siyasetçiler hep diyor ya “Vatandaşı faize ezdirmeyeceğiz” diye. İşte bunun yolu açılıyordu.

Ama sonrasında işler hiç de umulduğu gibi gitmiyor; yıllar yılı yüksek faizden şikayet edenler bile sonunda “Aman faizi indirmeyin” demek durumunda kalıyordu.

Şimdi bakıyoruz da sanki bu senaryo aşamalı olarak uygulamaya konuluyor. Bu gidişle gün gelir faizi yüzde 1’e de indiririz.

Sonra ne olacağını merak mı ediyorsunuz? Etmeyin, ne olacağı belli. Biz senaryo olarak kaleme aldık zaten bunu. Merak edenlere 18 Ekim tarihli yazımızı okumalarını öneririz.

ABD ve Rusya, Suriye'de anlaştı mı?

Zeynep GÜRCANLI

18 Kasım 2021 Perşembe

Ortadoğu gündeminin son dönemdeki ana maddesi Suriye'de ABD'nin Rusya ile anlaşıp anlaşmadığı üzerine kilitlemiş durumda.

ABD'nin bölgedeki yakın müttefikleri, Esad rejimiyle ilişkileri "normalleştirmeye" başladılar bile;

- Ürdün, Suriye ile iç savaşın başından bu yana kapalı olan sınırını açtı, Şam-Amman uçak seferleri başladı;
- Birleşik Arap Emirlikleri Dışişleri Bakanı Şam'a kadar giderek Esad'la görüştü;
- Şam rejimine en uzak duran Suudi Arabistan bile, istihbarat servisi başkanları üzerinden Esad ile ilk teması kurdu, üstelik bunun fotoğraflarının da yayınlanmasına izin verdi;
- Mısır, Cezayir'i de yanına alarak, Suriye'nin Arap Birliği'ne geri dönüşü için durmadan kulis yapıyor.
- Şimdilerde, enerji darboğazına girmiş Lübnan'a Mısır-İsrail gazının Suriye topraklarından geçen bir boru hattı üzerinden ulaştırılması üzerinden çalışıldığı bile kamuoyuna yansıdı.

Tüm bu gelişmeler de, ABD'nin- kendisi doğrudan adım atmaya bile- müttefiklerinin Esad'la normalleşmesine "yeşil ışık yakması" olarak yorumlandı.

Daha da ötesi;

ABD'nin askerlerini artık Suriye'den tamamen çekeceği, Suriye'nin kuzeydoğusundaki PKK terör örgütü uzantısı PYD-YPG yapılanmasının "hamiliğini" de Rusya'ya bırakacağı uluslararası basında çokça yazılıp çizilmeye başladı.

İDLİB'DE ABD-TÜRKİYE UZLAŞMASI

Ancak bu söylentilere rağmen Washington'daki hava farklı; Ne Suriye'den çekilmek, ne de PYD-YPG'nin hamiliğini Moskova'ya bırakmak niyetinde görünmüyor ABD yönetimi.

O kadar ki, “Suriye konusunda ABD-Rusya anlaştı” söyleminin bizzat Moskova tarafından yayıldığını, Rusya’nın yalan haberler yayarak, bölgede kaos çıkarmayı denediğini” söyleyenler bile var.

Rusya’yla ABD arasında yapılan görüşmelerin ise sadece Suriye’de yerlerinden edilmiş, ya da yaşadıkları şehirler ve altyapısı yıkılmış Suriye vatandaşlarına “insani yardım ulaştırılmasıyla” sınırlı olduğu belirtiliyor.

Moskova-Washington arasında Suriye özelinde görüşülen, Türkiye’yi de çok yakından ilgilendiren ikinci bir konu daha var; İdlib meselesi.

ABD-Rusya temaslarında, başta İdlib olmak üzere, Suriye’deki mevcut “ateşkes sınırlarının korunması” konusunda Washington yönetiminin özel vurgu yaptığı ifade ediliyor.

Ankara’nın en büyük endişesi, Esad Rejimi’nin Rusya’nın da hava desteğini alarak İdlib’de taaruza kalkışması, bunun da Türk sınırlarına yeni bir sığınmacı akınına yol açması. ABD’nin “İdlib’de mevcut ateşkes sınırları korunmalı” tavrı, bu açıdan en çok Ankara’yı rahatlatmaya aday.

ABD-TÜRKİYE İKİLİ SORUNLARI HALA YERLİ YERİNDE DURUYOR

ABD’nin İdlib’de izlediği politikanın Ankara ile uyum içinde olması kimseyi yanıltmasın; ABD-Türkiye arasındaki ana sorunlar hala yerli yerinde duruyor.

En büyük mesele olan S-400’ler konusunda ABD’nin tavrı net; Türkiye’nin S-400 alımının “Amerikan yasalarına aykırı” olduğunu vurgulamaya devam ediyor Washington yönetimi. Nitekim bu pozisyon, Roma’da geçen ay yapılan Biden-Erdoğan görüşmesinde de Amerikan Başkanı tarafından açıkça dile getirilmiş. Türkiye’nin F-16 modernizasyonu, F-35 projesine yeniden dahil olması da –ABD kongresi üzerinden- S-400 sorununun ortadan kalkmasına bağlanmış durumda.

Ancak Afganistan’dan Suriye’ye, Ukrayna’dan Karadeniz’e, terörle mücadeleden Kafkaslar’a, Libya’ya kadar pek çok bölgesel konuda Ankara’yla işbirliği de yapmak ister bir görüntü çiziyor Washington yönetimi.

S-400’LER İÇİN HİNDİSTAN/TÜRKİYE BENZETMESİ MÜMKÜN GÖRÜNMÜYOR

Son dönemde Rusya’dan S-400 satın alan Hindistan’la Türkiye arasında yapılan benzetme ise, Amerikan yasalarındaki, kimsenin pek bilmediği küçük bir ayrıntıya takılıyor;

Amerikan yasaları, Moskova’ya konulmuş yaptırımlar uyarınca Rusya’dan S-400 alan tüm ülkelere CAATSA yaptırımlarının uygulanmasını öngörüyor. Ancak yaptırım koyulduktan sonra, ABD Başkanı’nın koyduğu yaptırımı çeşitli gerekçeler göstererek istisna kapsamına alma/kaldırma yetkisi de bulunuyor. ABD’de Hindistan’a koyulacak CAATSA yaptırımlarının –Çin’i çevreleme politikasında Hindistan’ın önemi nedeniyle-

18.11.2021

Başkan kararıyla ertelenmesi/kaldırılması/istisna kapsamına alınması konuşuluyor. Ancak yasalardaki ifadeler, bu istisnadan Türkiye'nin yararlanmasını engelliyor. Çünkü Amerikan yasaları, Başkan'a sadece "müttefik olmayan ülkeler için" CAATSA yaptırımlarında "istisna yetkisi kullanma" izni veriyor. Türkiye'nin NATO üyesi olması, "istisna yolunu" kapatır nitelikte.

Türk-Amerikan ilişkilerinde mevcut durumun özeti şu;

İkili ilişkilerde, Washington yönetimi AK Parti hükümetine demokrasi, insan hakları, sivil toplumun özgürleştirilmesi gibi konularda baskıya devam ederken;

Başta Suriye-İdlib olmak üzere, pek çok bölgesel konuda işbirliği imkânı aranacak.

En azından seçime kadar bu durum böyle gidecek gibi görünüyor.

Seçim sonuçları –kim kazanırsa kazansın- Ankara-Washington hattında kartların yeniden dağıtılmasının da önünü açacak elbette...

Abdulkadir Selvi

Kılıçdaroğlu, Akşener'i neden ziyaret etti

18 Kasım 2021

Ankara'da başdöndürücü bir siyasi trafik yaşandı. Erdoğan Bahçeli'yle, Kılıçdaroğlu da Akşener'le bir araya geldi. Erdoğan-Bahçeli görüşmesi önceden planlanmıştı. Hatta 25 Ekim'de 10 büyükelçinin mektubuna verilecek cevaptan önceki görüşme son dakika ortaya çıkmıştı. O zaman iki lider tekrar bir araya gelecekler, diye yazdığımı hatırlıyorum.

Erdoğan-Bahçeli görüşmesinden sonra aradığım kaynaklarım ise "müspet, yapıcı bir görüşme" değerlendirmesini yaptılar.

İki liderin konuşmaları gereken her konuyu ele aldıkları anlaşılıyor.

MORAL, DESTEK

Peki Kılıçdaroğlu-Akşener görüşmesi nereden çıktı? Çünkü iki liderin programında yoktu.

1- Lütfü Türkkan olayından sonra Erdoğan, Akşener'i hedef almaya başladı.

Kılıçdaroğlu, Akşener'e moral ve motivasyon desteği verdi.

2- İki lider ekonomiyi konuştular. Ekonominin gündemden düşürülmemesi konusunda söz birliği yaptılar.

3- Erdoğan ile Bahçeli bir araya gelince Millet İttifakı liderleri de görüşerek, dayanışma mesajı verdiler.

4- İki liderin görüşmesinde gündeme gelmemiş ama kurmaylar konuşuyor. İktidar, Lütfü Türkkan'ın dokunulmazlık dosyasını gündeme getirirse CHP ile İYİ Parti, Meclis'te ortak hareket etme kararı aldı.

İki lider, görüşmeden sonra erken seçim çağrısı yaptı ama zaten her görüşmeden sonra bunu yapıyorlar.

LÜTFÜ TÜRKKAN VE HELALLEŞME TARTIŞMASI

Cumhurbaşkanı **Erdoğan**'ın, şehit ailesine küfreden **Lütfü Türkkan**'ın peşini bırakmayacağı belli. **Türkkan**'ın dokunulmazlığının kaldırılması için harekete geçilecek. Cumhurbaşkanı **Erdoğan** da, "**Hukuki süreç nasıl sonuçlanırsa sonuçlansın, şehit yakınlarına hakaret edenlerin, bizim de milletimizin de gözünde milletvekilliği sakıt olmuştur**" dedi.

Önümüzdeki hafta **Türkkan**'ın dokunulmazlığının kaldırılması için harekete geçilmesi bekleniyor.

Bu arada CHP ile İYİ Parti de "**güç birliği**" yapma kararı aldı. **Kılıçdaroğlu**'nun **Akşener**'i ziyaretindeki gündem maddelerinden biri de **Lütfü Türkkan** konusuydu. AK Parti'nin **Türkkan** hamlesine karşılık CHP ve İYİ Parti diğer dokunulmazlık dosyalarını gündeme getirecekler.

ERDOĞAN-AKŞENER TARTIŞMASI

Bu arada iş, **Lütfü Türkkan** işi olmaktan çıktı, **Erdoğan-Akşener** tartışmasına dönüştü.

Cumhurbaşkanı **Erdoğan**, "**yavşak**" sözü ve **Türkkan**'a verdiği destek üzerinden **Akşener**'e yüklenmişti. **Erdoğan**'ın, "**Sen bir partinin lideri olarak, bayansın bayan. Meclis'te o nasıl bir küfürdür? Ahlak yoksunu. Nasıl böyle bir küfrü yaparsın**" demişti. **Akşener**, **Erdoğan**'a yanıtını dolar üzerinden verdi. Yok. Ahlaksız dolar, demedi. "**Asıl ahlak yoksunu, bu ülkenin yarısı açlık sınırı altında yaşarken, dolar 10.43 lira olmuşken, utanmadan, yüzü bile kızarmadan ekonominin kitabını yazanlardır**" dedi.

BU KAVGA BURADA BİTMEZ

Cumhurbaşkanı **Erdoğan**'ın grup konuşmasını izlerken **Akşener**'le aralarındaki kavganın burada bitmeyeceğini düşündüm. **Erdoğan**, "**Bir bayanın ağzından 'yavşak, yavşaklar' diye bir ifade çıkar mı? Ne yazık ki bu çatının altı bunu da gördü. Ben diyorum ki milletim, işte bu tür bir bayana gereken dersi, cevabı inşallah 2023'ün haziranında verecektir. Zira bu çatının altı, bu tür kadınlara asla müsaade etmez**" diye konuştu.

HELALLEŞME Mİ?

Erdoğan helalleşme çağrısı yapınca en sert tepki **Kılıçdaroğlu**'ndan gelmişti. "**Biz hakkımızı helal etmiyoruz**" demişti. **Kılıçdaroğlu** helalleşme çağrısı yapınca **Erdoğan**'ın tavrının ne olacağını merak ettim.

18.11.2021

“Ey Kılıçdaroğlu, sen önce başörtülü kızlarımızdan, bacılarımızdan helallik iste. Utanmadan, sıkılmadan, hâlâ diyorsun ki onların hukukunu biz koruduk” dedi.

İlk günden beri **Kılıçdaroğlu**, helalleşecekse önce **Erdoğan**’la helalleşsin diye yazıyorum. Cumhurbaşkanı da o noktaya değindi.

“Bay Kemal, ben seninle ilgili kazandığım davaları geri çektim mi? Çektim ama sen bunların kıymetini anlamadın. Sende bunu anlayacak bir yüz de yok. CHP aynı CHP, Kılıçdaroğlu aynı Kılıçdaroğlu, zihniyet aynı zihniyet. Sadece bunlara verilen rol değişti” diye konuştu.

Kemal Bey, ben boşuna dememişim.

ERDOĞAN’DAN, ‘SÖZDE HALEPÇE’ TEPKİSİ

SEZEN Aksu ne güzel söyler:

“Bir kedim bile yok.

Anlıyor musun?

Hadi gülümse”

Kemal Burkay 30 yıl aradan sonra ülkemize döndüğünde **“Bir kedim bile yok”** şarkısı yeniden gündeme gelmişti.

Kemal Burkay’la Türkiye’ye yeni döndüğü günlerde yaptığımız söyleşide **“Bir Kedim Bile Yok”** şiirini hangi duygularla yazdığını sormuştum.

“Hasret” demişti.

Sezen Aksu’nun şarkısı ve **Kemal Burkay**, AK Parti’nin MKYK toplantısında gündeme geliyor.

PSK Genel Başkan Yardımcısı **Bayram Bozyel**, geçen hafta Diyarbakır’da gözaltına alınıp savcılık sorgusundan sonra serbest bırakılmıştı.

Bayram Bozyel’e, **“Sözde Halepçe katliamı”** diye sorulması, **Orhan Miroğlu** tarafından MKYK toplantısında gündeme getiriliyor. **Orhan Miroğlu**, önemli bir Kürt aydını. Diyarbakır cezaevinden, **Musa Anter** cinayetinde ağır yaralı olarak kurtulması dahil bedel ödemiş bir isim.

SEZEN AKSU VE KEMAL BURKAY HATIRLATMASI

Miroğlu, **“Sayın Cumhurbaşkanım, sizin Batman’a yaptığınız gezi, bölgede çok olumlu bir hava meydana getirdi. Ancak Bayram Bozyel’in ifadesinde ‘sözde Halepçe katliamı’ diye sorulması, rahatsızlığa neden oldu”** diyor.

Erdoğan, konuyu gündeme getirdiği için **Miroğlu**'na, ”**Sağ olun, Orhan Bey**” diyor. “**Sözde Halepçe**” katliamı ifadesinden dolayı duyduğu rahatsızlığı ifade ediyor.

Miroğlu, ayrıntılı olarak bilgi veriyor. “**Bayram Bozyel'in partisi PSK, Kemal Burkay'ın partisidir. Burkay, 30 yıl sürgünde kaldı. Onu Türkiye'ye biz getirdik. Arkadaşlarımız, Burkay'ı Sezen Aksu'nun söylediği 'Bir Kedim Bile Yok' şarkısından hatırlayacaktır. O şarkının sözlerinin yazarı Kemal Burkay'dır**” diyor.

HALEPÇE KATLIAMI

Cumhurbaşkanı'nın dikkatle dinlediği konuşmasında **Orhan Miroğlu** sözü Halepçe katliamı ile ilgili ifadeye getiriyor.

“**Halepçe konusu çok hassas. Ayrıca biz Halepçe katliamının yıldönümünde mağdurları anan ve katliamı kınayan bir partiyiz**” diye konuşuyor.

Saddam Hüseyin, 16 Mart 1988 tarihinde Halepçe'de zehirli gaz saldırısı ile büyük bir katliam gerçekleştirmişti. Çocuklar ve kadınlar başta olmak üzere siviller zehirlenerek hayatlarını kaybetmişti.

Cumhurbaşkanı **Erdoğan**, **Miroğlu**'nun Halepçe katliamıyla ilgili sözlerini onaylıyor. “**Sözde**” ifadesinin kullanılmasından rahatsızlık duyduğunu ifade ediyor. Adalet Bakanı **Abdulhamit Gül**, iddianamede Halepçe katliamıyla ilgili, “**sözde**” ifadesinin yer almadığı bilgisini veriyor. **Miroğlu** da, Adalet Bakanı **Gül**'ü doğrulayarak, sorgu sırasında “**sözde**” ibaresinin kullanıldığını söylüyor.

Esfender KORKMAZ

TL krizi buhrana dönüşür mü (1)

18 Kasım 2021 Perşembe

Krizin adını koymak önemlidir... Zira eğer doğru teşhis konulursa, doğru çözüm politikaları oluşturulur. Türkiye'de AKP iktidarı henüz kriz olduğunu kabul etmiyor.

Gerçekte ise TL krizi var... Zira etkilerini yaşıyoruz. Yüksek enflasyon, halkın satın alma gücünün düşmesi ve gelir dağılımında bozulma ile ülke riskinin artmasını yaşıyoruz.

1. Türkiye son 3 yılda üç kur şoku yaşadı.

Birinci Kur şoku; 13 Ağustos 2018'de kurlar şok düzeyde arttı. 2017 sonunda 3,79 TL olan dolar kuru; 12 ay sonra 2018 bitiminde yüzde 40 artışla 5,29 TL'ye çıktı.

13 Ağustos 2018 kur şokunun görünen bir nedeni; 14 Mayıs 2018 de, Erdoğan'ın Blomberg'in Londra bürosunda iş adamlarına "faiz artırımına karşıyım" demesidir.

Bu haber 15 Mayıs 2018'de Financial Times gazetesinde "Yatırımcılar Türkiye'ye karşı yatırım iştahlarını kaybetmeye başladı." başlığı ile yayınlandı. Bu haberde "Erdoğan, faize karşıyım diyor. Cumhurbaşkanı temel faiz oranı teorisine inanmazken Türkiye'ye yabancı sermaye yatırım yapmaz." deniliyordu.

Diğer nedeni; ABD'li Rahip Andrew Brunson olayı idi. Bu olay Türkiye-ABD ilişkilerini tarihinin en büyük krizine soktu. Her iki ülke liderleri birbirini uygunsuz ve sert sözlerle eleştirdiler. Yaptırım kararları aldılar.

ABD Başkanı Donald Trump, Brunson'un tahliye edilmediği gerekçesiyle doğrudan Türk ekonomisini hedef alan cezalandırma amaçlı yaptırımlar kararı aldı. Bu karardan sonra; 2018 başında 3.79 TL olan dolar kuru Brunson'un tahliye talebinin duruşmada reddedildiği 18 Temmuz'da 4.79'a çıktı. ABD Hazinesi'nin iki bakan hakkındaki önlemleri duyurduğu 1 Ağustos günü 5 TL eşliğini geçti.

Trump'ın açıkladığı ikinci aşama yaptırımlar içinde Türkiye'den çelik ve alüminyum ithalatına gümrük vergisini arttırma kararının uygulamaya girdiği 13 Ağustos tarihinde, dolar kuru tarihin en yüksek noktası olan 7.21 TL'yi gördü.

Aslında ekonomik kırılma yüksek olması ve yumuşak zemine oturması, Erdoğan'ın Londra konuşmasının ve ABD'nin yaptırım kararlarının etkilerini artırdı.

İkinci kur şoku; Ekim 2020'de meydana geldi. 2018 kur şoku nedeniyle TÜFE yüzde 25'e çıkmıştı. Merkez Bankası gösterge faizini yüzde 24'e çıkardı. Ancak Cumhurbaşkanı, Merkez Bankası Başkanını görevden aldı. Yerine Murat Uysal'ı getirdi. Uysal döneminde gösterge faizleri adım adım düşürüldü. Ekim ayında yüzde 10,25 idi. Gel gör ki aynı ay TÜFE oranı yüzde 11,89 idi. TCMB rezervlerini eriterek doları frenlemeye çalıştı. Ekim 2020'de ikinci döviz krizi patlak verdi; 1 dolar = 8,12 TL'ye çıktı; Erdoğan'ın damadı Hazine ve Maliye Bakanı Berat Albayrak istifa etti.

Aylık ortalama dolar kuru; 2020 Temmuz ayında 6,8638 iken, Ekim ayında 7,9930 oldu.

Üçüncü kur şoku; 2021 Ekim-Kasım aylarında yaşandı. Kur şokunu Mart'ta Ağbal'ın görevden alınması tetikledi. Yerine gelen yeni MB Başkanı Kavcıoğlu, Eylül ayı başlarında para ve faiz politikasını belirlerken çekirdek enflasyonu dikkate alacağız dedi. Elbette bu faizleri düşürmek için yapılan bir hülle idi. Mamafih MB gösterge faizini, Eylül-Ekim'de üç puan indirdi. Ekim 2020 TÜFE oranı 19,89 ve MB gösterge faizi yüzde 16'dır. Yani eksi 3,3 oranında eksi reel faiz var demektir. Eylül ayından başlayarak TL değer kaybetmeye başladı. 15 Kasım 2021'de dolar kritik sınır olan on lirayı geçti.

2.Aslında TL'nin son 11 yıllık seyrine bakarsak, TL'nin aşırı kırılma olduğunu ve yüksek oranda değer kaybettiğini görebiliriz.

2010 yılı Kasım ayında, Merkez Bankası 2003 ve TÜFE bazlı reel kur endeksine göre, TL döviz kuru olarak yüzde 27 oranında daha değerli idi. Bugün 2021 Kasım ayında ise yüzde 44 oranında daha düşük değerdedir. Reel kurda değişim yüzde 226'dır. Nereden, nereye!

2010 yılında yıllık ortalama dolar kuru 1,5084 iken, bugün 10,3796'dır. Dolar/TL kurunda nominal değişim yüzde 793'tür. (Bu dönemde TL enflasyonu yüzde 493 ve dolar enflasyonu ise yüzde 155'dir.)

TL bu kadar değer kaybederse ve bozucu etkilerini de yaşıyorsak adına kriz denilmez mi?

Kaldı ki; dünya da bu krizin adına TL krizi diyor. Söz gelimi Almanya'nın en büyük ikinci bankası Commerzbank kıdemli ekonomisti Tatha Ghose tarafından hazırlanan Ekim 2021 tarihli raporda; "Türkiye'de Lira krizi yaşanıyor ve krizin nedeni de Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın Merkez Bankası'na dayattığı faiz politikasıdır." diyor ve ilave ediyor. "Erdoğan tarafından atanan yeni TCMB Başkanı konvansiyonel açıklamalarda bulunurken, piyasalar meçhul bir politika deneyi yaşanacağını farkında. Bu özel deney ise bir döviz enflasyonu sarmalıyla sonuçlanma riskini taşıyor."

18.11.2021

18 Kasım 2021, Perşembe

BAŞYAZI MEHMET BARLAS

İşin tadı kaçıyor

Bazı fıkralar hayatımızın akışını da yansıtıyor.
Bunlardan en meşhur olanını hatırlatayım:

Adamın bir tanesi misafirlığe gitmiş, ona taze incir ikram etmişler. Çok sevmiş.

Aradan bir yıl geçmiş, aynı eve yine davet etmişler.

Demiş ki: "**Geçen sene bana bir şey ikram etmiştiniz, aynısından verir misiniz?**" Ev sahibi de düşünmüş düşünmüş, "**Herhalde buna patlıcan verdik**" deyip bir patlıcan getirmiş.

Adam patlıcanı almış, ısırılmış, sonra da yüzünü buruşturup "**Siz bunu hem uzatmışsınız hem de tadını kaçırmışsınız**" demiş.

KILIÇDAROĞLU'NUN SÖZLERİ

Hayatımızda da böyle durumlar yok mu? Örneğin, şu İYİ Partili milletvekilinin, şehit yakınına hakaret etmesi hem uzatılmadı hem de tadı kaçmadı mı?

Zira konuşuluyor, konuşuluyor ama hiçbir şey yapılmıyor. İşin tadı kaçıyor.

Aynı şekilde CHP Genel Başkanı **Kılıçdaroğlu**'nun bazı sözleri, patlıcan ve incir benzetmesine uygun değil mi?

Mesela "**helalleşmek**" diye bir şey tutturuyor, derken sınırdışı terörle mücadeleye "**ihamet**" diyor, arkasından "**Kandil'i yerle bir edeceğim**" diye konuşuyor.

Bunlardan hangisi incir, hangisi patlıcan?

BÜYÜK İŞLER YAPILIYOR

Televizyonlardaki açık oturumlara katılan ve kendilerini muhalif zanneden kişiler neler söylemiyorlar ki?

18.11.2021

Söyledikleri her şey ya uzatılmış ya da tadı kaçırılmış oluyor.

Aslında bizim birazcık kendimizi toparlamamız lazım.

O kadar büyük işler yapılıyor ki, köprüler, yollar, barajlar, fabrikalar, hızlı trenler, denizaltı geçitleri, insanlı ve insansız hava araçları... Bunların hepsi ciddi şeyler. Ve bunlar Türkiye'nin geçmişinde rüyalara konu olan maddelerdi.

Ama bugün televizyonların açık oturumlarında veya gazete köşelerinde muhalefet ettiklerini sananlar, patlıcan ile inciri durmadan karıştırıyorlar.

Merak ediyorum, önümüzdeki seçimden sonra bunlardan kaç tanesi patlıcan, kaç tanesi incir olarak yola devam edecek?

Şu anda işi uzatıyorlar ve tadını kaçırıyorlar.